

Asia: VN/7895/2024

Luonnos työ- ja elinkeinoministeriön asetuksesta Energiaviraston maksullisista suoritteista vuosina 2023-2025 annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto

Demeca Oy:n lausunto koskien luonnosta työ- ja elinkeinoministeriön asetuksesta Energiaviraston maksullisista suoritteista vuosina 2023-2025 annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen muuttamisesta, lausuntopyynnön diaarinumero: VN/7895/2024

Demeca Oy kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto. Demeca Oy:n lausunto koskee vain asetusluonnoksen 4 §:n kohtia 12) g) ja 12) h).

Demeca Oy näkee välttämättömäksi säätää toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymistä koskevalle päätökselle oma maksuluokkansa eli pitää 4 §:n kohtien 12) g) ja 12) h) säätämistä hyvänä asiana. Demeca Oy kuitenkin katsoo, että maksujen suuruudet ovat valtion maksuperustelain (150/1992) vastaisia liian suurina ja niitä tulee siksi alentaa merkittävästi.

Valtion maksuperustelain 6.5 §:n mukaisesti suoritetta tuottavan viranomaisen asiana on huolehtia siitä, ettei suoritteen tuottamisesta aiheudu enempää kustannuksia kuin, mitä suoritteen tarkoituksenmukainen laatutaso edellyttää. 6.2 §:n mukaisesti kiinteän maksun suuruutta määrättäessä on otettava huomioon suoritteiden keskimääräinen kustannus. Alla on kuvattu päätöksen sisältöä ja keskimääräistä päätöksenteon kohteena olevaa toimintaa.

Alle 2 MW:n sähkön-, lämmön- ja jäähdytyksen tuotantoon käytettävän biokaasun ei tarvitse täyttää kestävyyslain (393/2013) 6, 6a, 7-10 ja 10 a §:ssä säädettyjä kestävyyskriteereitä. Myöskään 5a §:n vaatimuksia ei sovelleta alle 2 MW:n sähkön-, lämmön- ja jäähdytyksen tuotantoon biokaasusta. Siten rajoitettu kestävyysjärjestelmä ei reaalisesti sisällä arviointia vaativia osuuksia.

Rajoitettu kestävyysjärjestelmä sisältää Demecan tiedon mukaan vain ainetaseen. Ainetase on tyypillisillä biokaasua sähkön- ja lämmön tuotantoon tuottavilla toimijoilla eli maataloilla hyvin yksinkertainen ja pysyy vuodesta toiseen käytännössä samana. Ainetase on seuraava tyypillisellä eli lietalantaa ja ylijäämänurmia käyttävällä maatalan biokaasulaitoksella:

Massatase

Lantamäärä: lypsylehmät 150 lehmää * 23,5 tonnia/lehmä/vuosi + 50 hiehoa * 10,6 tonnia/hieho/vuosi + 50 vasikkaa * 8,0 tonnia/vasikka/vuosi = 4 455 tonnia lantaa/vuosi.

Pilaantuneiden nurmien massa: 400 tonnia/vuosi.

Kaasun tuotanto

Lannasta: 4 455 tonnia lantaa/vuosi * 0,072 tonnia orgaanista ainesta/tonni lantaa * 200 kuutiometriä metaania/tonni orgaanista ainesta = 64 152 kuutiometriä metaania/vuosi.

Nurmesta: 400 tonnia nurmea/vuosi * 0,36 tonnia orgaanista ainesta/tonni nurmea * 280 kuutiometriä metaania/tonni orgaanista ainesta = 40 320 kuutiometriä metaania/vuosi.

On hyvin epäuskottavaa, että yllä esitellyn laskelman tarkastamiseen ja sitä koskevaan päätöksentekoon menisi 18 tuntia työaikaa. Demeca Oy:n näkemyksen mukaan yllä kuvatun laskelman tarkastamiseen ja päätöksentekoon arkistointineen menee kolme tuntia. Tarkasteltava asia on hyvin yksinkertainen, joten asiassa ei ole tarpeen käyttää esittelymenettelyä.

Keskimääräinen rajoitetun kestävyysjärjestelmän mukainen toimija on eläintilan biokaasulaitos, jossa lisäsyötteenä käytetään pilaantuneita nurmia. Suomessa on useita eläintiloja, jotka käyttävät biokaasun tuotantoon vain lietalantaa, jolloin massatase on vieläkin yksinkertaisempi. On myös olemassa joitakin toimijoita, joiden massatase sisältää useampia syötteitä, mutta niitä on suhteellisesti vähän. Siten maksun suuruuden arvioinnissa on Demecan näkemyksen mukaan käytettävä yllä esitetyn mukaista laskentaa.

Päätöksen laatutasoa arvioitaessa on otettava huomioon päätöksen tarkoitus. Päätöksen tarkoituksena ei ole, eikä sillä voida vaikuttaa biokaasun tuotannon luonnontieteelliseen kestävyyskriteeriin. Siten päätöksessä olevilla puutteilla ei olisi reaalisia luonnontieteellisiä vaikutuksia. Päätöksellä voidaan kuitenkin aiheuttaa biokaasun tuottajille ylimääräistä työtä, mikäli päätöksessä annetaan välttämättömyyden ylittäviä määräyksiä. On huomioitava, että alle 2 MW:n kaasumaisilla biomassapolttoaineilla eli pitkälti biokaasulla tuotettu sähkön-, lämmön- ja jäähdytyksen tuotanto ei

kuulu RED -direktiivin mukaisesti tarkasteltavaan toimintaan. Päätöksenteon ainoa tarkoitus on tehdä muodollinen päätös, jolla maatilat ja muut biokaasuntuottajat saavat niille kuuluvan verokohtelun. On kestävämpää, mikäli yleisesti itsestäänselvyydeksi tunnustetusta asiasta tulee maksaa 1500 euroa.

Maksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon, että Energiavirasto tulee mitä ilmeisemmin määräämään päätöksessään myös ulkopuolisen todentamisen. Käytettävissä olevan tiedon mukaan todentaminen maksaisi vähintään 1500 euroa (alv 0%), eli itsestäänselvyydestä tulisi maksaa 3000 euroa. Näin suuri kustannus on täysin kohtuuton.

Rajoitetun kestävyysjärjestelmän muuttamisen vaatima työmäärä voi olla hyvinkin pieni. Muutos voisi olla esimerkiksi yllä kuvatun laskelman numeroarvojen muuttaminen. Siksi päätöksen muuttamisen maksujen suuruuden tulisi perustua ensisijaisesti käytettyyn työaikaan. Useissa tapauksissa tarvittava työmäärä ollee tunti tai kaksi. Asian käsittely on yksinkertaista, joten tuntilaskutuksena on perusteltua käyttää 58 euroa/tunti. Kyseinen laskutus vastaa valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 laskutustasoa ympäristö- ja luonnonvaratehtävien suorittamisesta.

Demeca Oy esittää asetusluonnoksen 4 §:n kohtia 12) g) ja 12) h) muutettavan seuraavasti:

”12) päätös toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää koskevassa asiassa:

g) päätös toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymisestä 210 euroa;

h) päätös g alakohdassa tarkoitetun päätöksen muuttamisesta tuntiperusteisesti 58 euroa/tunti;”

Vaihtoehtoisesti Demeca Oy esittää tekstiä:

”12) päätös toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää koskevassa asiassa:

g) päätös toiminnanharjoittajan rajoitetun kestävyysjärjestelmän hyväksymisestä 210 euroa;

h) päätös g alakohdassa tarkoitetun päätöksen muuttamisesta 120 euroa;”

Pekka Vinkki

Toimitusjohtaja

Eero Leppänen

Prosessisuunnittelija

Leppänen Eero
Demeca Oy